

NAJTEŽI BOLESNICI PREPUŠTENI SEBI - U Srbiji postoji samo 140 kreveta za one kojima medicina ne pomaže

Žao nam je, umrite kod kuće

16.09.2012 | Press | Ljubinka Račić

Sramota - Pacijente u najtežim mukama lekari često neće da zadrže u bolnici i prepuštaju ih porodici

Vodite je kući, nema mesta na internom. Šta da radimo mi sa ženom od 89 godina, nedavno je bezdušno kazala doktorka Hitne pomoći u Zdravstvenom centru u Negotinu porodici čija je baka trpela bolove u predsmrtnom stanju. Šokiran tom rečenicom, bračni par je pozvao ćerku koja je preko poznanika našla vezu pa se za istu tu ženu posle nekoliko sati našlo mesto u bolnici. Izgubljeni sati su, nažalost, samo ubrzali njenu smrt.

To nije usamljen slučaj. Koliko puta ste čuli da su baku ili deku vratili iz bolnice samo zato što su stari? Koliko puta vam se neko čiji bližnji umire od raka požalio da su ga otpustili iz bolnice i poslali kući da dočeka večni počinak?

Pravila i praksa

Pomenuta baka je bila jedna od nekoliko desetina hiljada ljudi koji u zdravstvenim ustanovama ne dobiju pomoć kada im je potrebna. Godišnje u Srbiji samo od karcinoma umre 21.000 ljudi. Od toga samo trećina poslednje sate dočeka u bolničkom krevetu, a palijativno zbrinjavanje potrebno je po

medicinskim standardima i pacijentima obolelim od kardiovaskularnih bolesti, dijabetesa, opstruktivne bolesti pluća, side...

Šaranović Racićeva: Nisu bolnice azili za umiranje

Pomoćnica ministarke zdravlja Dubravka Šaranović Racić, i pre nego što je Press objavio tekst, iskoristila je priliku da nas napadne i demantuje. Ona tvrdi da bolnice nisu azili za umiranje i da je stvar procene lekara da li će pacijent ostati u bolnici ili ne.

- Vi na osnovu prijateljskih događaja donosite zaključke o zdravstvenom sistemu Srbije, i to mene brine. Nije tačno da palijativna nega postoji samo na papiru. Odmah ću da vas demantujem. Cela Srbija ima službe kućnog lečenja u 88 domova zdravlja, a u 77 gde je manji broj stanovnika, o njima brinu izabrani lekari. Uspostavljeno je i slanje pacijenata u Jedinice za palijativno zbrinjavanje u bolnicama u kojima pacijenti ostaju do 15 dana. Da li mislite da bolnice u Srbiji treba da budu za umiranje? - rekla je Šaranović Racićeva.

Zdravstveni radnici i kritičari tog sistema ističu za Press da je ta priča postala standard našeg zdravstva. Doktor Nevenka Dimitrijević, specijalista opšte medicine u Domu zdravlja „Voždovac“, potvrđuje da su ovakve situacije česte.

- Ne kaže im se bukvalno „idite kući i umrite“, ali doktor koji pregleda pacijenta može da oceni da mu bolnica ne može pružiti nikakvu pomoć. Zavisí dosta i od toga koliko je lekar spreman da se angažuje emocionalno i moralno - kaže dr Dimitrijević.

Srpskom zdravstvu, prema njenim rečima, nedostaje kućno lečenje i palijativno zbrinjavanje pacijenata.

-Palijativna nega podrazumeva pružanje usluga pacijentu koji ne može sam da brine o sebi u smislu da mu se pomogne da održava higijenske uslove, jede, na vreme popije lekove, dobije terapiju, da mu se ti lekovi nabave, promene pelene... Takvi pacijenti su, međutim, prepušteni samo izabranom lekaru - objašnjava dr Dimitrijević.

Briga do kraja

U strategiji za palijativno zbrinjavanje doslovce piše da ona obuhvata period od dijagnoze bolesti do kraja perioda žalosti zbog gubitka člana porodice, a neki od vodećih principa palijativnog zbrinjavanja na papiru su:

- otklanjanje bola i drugih simptoma
- afirmacija života i gledanje na smrt kao na normalan proces
- pomoć i podrška pacijentima i članovima porodice za vreme bolesti i u periodu žalosti zbog gubitka člana porodice

Teško stanje

Dr Draško Karađinović iz Nevladine organizacije „Doktori protiv korupcije“ naglašava da su u zapadnim sistemima hitni prijemi palijativne medicine sastavni deo svakog zdravstvenog sistema i ima ga čak i Albanija.

- Vraćanje umirućih pacijenata nije učestala, već standardna priča. Mi uopšte nemamo palijativnu medicinu, a godišnje nam umre oko 100.000 građana, od toga 55.000 od kardiovaskularnih i malignih bolesti, a koliko tek umre od starosti. Neomogućavanje palijativnog zbrinjavanja enormi je problem našeg zdravstva - ocenjuje Karađinović.

Urednica portala Zdravoskop Zorica Marković primećuje da nadležni u ovoj zemlji zaboravljaju da smo mi jedna od najstarijih nacija u Evropi.

-Nepružanje određene nege i olakšanje bola pacijentima u terminalnoj fazi bolesti predstavlja diskriminaciju i kršenje ljudskih prava. Svako ima pravo na lečenje do poslednjeg trenutka - jasna je Markovićeva.

Podsetimo, sa 15,7 odsto Srbija zauzima četvrto mesto u svetu po broju stanovnika starijih od 65 godina. I mada je upravo zbog starenja stanovništva i sve većeg broja obolelih od bolesti koji imaju progresivni tok doneta Strategija o palijativnom zbrinjavanju, za sada za pacijente u poslednjoj fazi bolesti postoji samo 140 kreveta u 14 bolnica.

U Ministarstvu zdravlja kažu da će u okviru iste strategije u naredne tri godine biti obezbeđeno još 160 postelja, pa bi do 2015. Srbija u 28 zdravstvenih ustanova trebalo da ima ukupno 300 kreveta za te pacijente.

- U dve faze do 2015. biće formirane Jedinice za palijativno zbrinjavanje u ukupno 28 bolnica sa ukupno 300 postelja - kažu u Ministarstvu zdravlja.